

låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lag angående ny lönereglering för rikets presterskap på ofvan angifna grunder, och att lönen uppföres på ordinarie stat.

Stockholm den 30 januari 1892.

O. W. Redelius.

N:o 113.

Af herr **A. Persson** i Mörarp, om *ändrad lydelse af § 12 i gällande bevillningsförförordning.*

Den princip, som genomgår gällande bevillningsstadga i fråga om beskattningen af inkomst af rörelse, är, att inkomsttagaren skall påföras beskattning der rörelsen drifves. Härför talar i främsta rummet det skälet, att frågan om beskattningen icke uteslutande ses ur statens synpunkt utan jemväl ur kommunens, och detta med all rätt, enär kommunen har sig ålagd skyldighet draga försorg om de arbetare, som användas i och för rörelsens bedrifvande, i den mån de eller deras familjer icke sjelfva kunna försörja sig, likasom de med undervisningen förenade kostnaderna för det uppväxande slägtet.

Ofvan nämnda grundsats, att inkomst af rörelse skall påföras skattskyldig der rörelsen drifves, omintetgörës emellertid på ett mycket enkelt sätt. Man bildar bolag för att å visst bestämdt ställe drifva någon rörelse i större omfattning, som kan kräfva flere hundra arbetare. Intressenterna i företaget äro bosatte å annan ort än den, der rörelsen bedrifves, och man bestämmer, att ett visst belopp eller vissa procent af rörelsens vinst skall utgå till någon eller några af intressenterna i företaget under formen af arrendeafgift eller dylikt. Genom bestäm-

melsen i § 10 uti gällande bevillningsstadga om de afdrag från beskattning, som må ske, är i mom. 4 litt. c medgifvet bland annat, att arrendeafgift må från inkomsten afdragas. När nu bolaget skall beskattas för den inkomst rörelsen lemnat, befinnes det, att hela eller den ojemförligt större delen af denna vinst har utbetalts till någon af intressenterna under form af t. ex. arrendeafgift. Bolaget är sålunda befriadt från någon beskattning af denna genom rörelsen dock uppkomna vinst, och då den eller de personer, som böra därför beskattas, skola uppsökas, befinnes det, att de äro boende å helt andra orter; och härvid tillämpar man sista punkten i § 12, att beskattning skall påföras skattskyldig, der denne är mantalsskrifven. Alltså, ehuru må hända flere tiotusentals kronors behållning i verkligheten uppkommit af sjelfva rörelsen, går man fri från afgifter i större eller mindre mån till den kommun, som man påtvingat en massa arbetare, för hvilka kommunen har att betala betydliga årliga utgifter i form af kostnader för undervisningsväsendet och fattigvården.

Förfarandet blifver ännu orimligare, då den så kallade arrendeafgiften utgifvits för en rättighet, som icke i och för sig sjelf utan först i sammanhang med rörelsens drift eger något som helst värde, exempelvis malmfyndigheter, stenkol och leror. Olägenheterna af dylikt tillvägagående äro dock allt för stora, att det bör längre få fortgå på detta sätt. En mindre kommun, som förut är fattig och har dryga kommunalutgifter, skulle nästan helt och hållet kunna ruineras, om icke sådan ändring i denna del af beskattningsväsendet göres, att all genom rörelsen uppkommen behållen inkomst beskattas i den kommun, der rörelsen drifves. Härigenom vinnes ock den fördel, att intressenterna uti ett dylikt företag göra sig mera förtrogna med förhållandena i afseende å företagets bedrivande och bättre tillgodose arbetarnes berättigade intressen.

På grund af det anförda hemställes,

att Riksdagen för sin del ville besluta, att gällande förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst måtte uti § 12 litt. d erhålla följande förändrade lydelse:

»handlande — — — — — omfattning idkas; skolandet jemväl en hvar annan, hvilken af rörelsen eller yrket erhåller inkomst, vare sig den utgår med vissa procent eller med visst belopp af rörelsens

behållna inkomst, därför beskattas å den eller de orter, der rörelsen idkas; dock — — — — mantalsskrifne.»

Derest bevillningsutskottet, till hvilket motionen torde remitteras, anser nödigt att för ändamålets vinnande föreslagna ändringen annorlunda affattas eller på annat ställe i bevillningsstadgan införes, torde ändring i detta afseende af utskottet företagas.

Stockholm den 30 januari 1892.

Anders Persson.

N:o 114.

Af herr **K. E. Holmgren**, om ändring i villkoren för statsbidrag till aflöning åt ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskolor samt om höjning i anslaget till samma ändamål.

Bland de löneförmåner, som tillkomma ordinarie lärare eller lärarinnor, som efter undergången godkänd afgangsexamen från seminarium blifvit vid folkskola anställd i föreskrifven ordning, upptager gällande författning jemväl den af kofoder. Härom stadgar nemligen kongl. kungörelsen den 20 januari 1882, senast ändrad genom kongl. kungörelsen den 5 oktober 1891, i § 1 mom. 2:

»— — — — Äfvenledes bör åt honom eller henne anskaffas sommarbete och vinterfoder för en ko, eller ock, der hinder eller svårighet af lokala eller andra förhållanden därför möter, minst värdet af 8 hektoliter 25 liter spanmål, hälften råg och hälften af det eller de andra sädesslag, i hvilka kronotionden inom orten utgår, i ersättning lemnas.»